

УДК 347.6

V. ZAYETS

*Valeriya Zayets, law student of National University
named after Taras Shevchenko*

ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT HUMAN RIGHTS IN REPRODUCTIVE MEDICINE

Studying human rights we sometimes lose sight of the basics. This essay briefly explores the core problems of establishment and development human rights in reproductive medicine.

Today we use the word rights as shorthand for human rights. In my opinion it is inappropriate because there are many different kinds of rights such as children's rights, donor's rights, patient's rights and parent's rights.

There are a lot of authors of domestic and foreign legal literature who explore various aspects of this problem such as: G. Kent, T. Drobyshevska, A. Ballayeva, M. Malyeyina, J. Drohonets, L. Krasavchykova, A. Lukasheva, G. Romanov, S. Romovska, K. Svitnev, I. Senyuta, R. Stefanchuk, S. Stecenko, A. Hazova and others.

I agree with Professor George Kent, who said: "While human rights are universal, they do allow some latitude for differing interpretations, depending on local circumstances. They are mainly, but not exclusively, about the obligations of national governments to people living under their jurisdictions, as spelled out in international human rights law"¹.

Unfortunately, when I analyze his works and other scientific literature of human rights in reproductive medicine I find out that it generally written in the context of the right to life or the right of health. That's why the theme of this essay is very relevant.

Ukraine is one of the states in which reproductive technologies allowed by law: The Family Code of Ukraine (Art. 123)², the Civil Code of Ukraine (Articles 281, 627), the Law of Ukraine "On the transplantation of organs and other anatomical human materials" from July 16, 1999³, the Rules of Civil Registry Office in the wording of the order Ministry of Justice of Ukraine from October 18, 2010 № 52/5⁴, Instruction on the use of assisted reproductive technology, approved by order of the Ministry of Health from 23 December 2008 p. № 771⁵.

Notwithstanding, there is no law definition of the donation of reproductive cells or donor gametes and embryos.

However, there are a number of subordinate legal acts that regulate the use of the donation of gametes and embryos, one of which is the order of the Ministry of Health of Ukraine "On Approval of Instruction on the use of assisted reproductive technology" (hereinafter – the Ministry of Health decree № 771) containing relatively rigid and strict requirements for donors (both men and women): 1) born a healthy child; 2) absence of negative phenotypic manifestations; 3) satisfactory somatic health; 4) no contraindications for participation in the donation; 5) absence of hereditary diseases; 6) lack of addictions (drug addiction, alcoholism, substance abuse). I believe that such claims are true, because their observance guarantee having a healthy baby.

While using donor gametes recipient is given its phenotypic portrait (age, height, eye color, hair, etc.). Other information recipient is not informed⁶.

According to Part 3 Art. 290 Civil Code of Ukraine, recipient should not know a person and face of donor, and the recipient's person and face – the family of the donor, unless the donor and recipient are relatives⁷.

In accordance with Order Ministry of health of Ukraine № 771 donor oocytes can be as anonymous donors or not, which gives us reason to believe that in Ukraine the donation may be open⁸.

It should be underlined that the issue of anonymous donation of reproductive cells in the world is quite controversial because:

Firstly, it violates the child's right to know his or her genetic parents (if using donor gametes) are;

"The world constitution of children's rights" called the Convention on the Rights of the Child adopted by the General Assembly on 20 November 1989⁹. The rules of this Convention apply as part of the national legislation of on September 27, 1991, since the ratification by .

According to the UN Convention on the Rights of the Child of child from birth has the right to know his or her parents and use their care (Art. 7).

It is worth noting that in the preamble to the Convention on Contact concerning Children¹⁰, which was ratified by Ukraine at September 9, 2009 clearly states: “States-members of the Council of Europe and the other States signatory hereto agree on the need for children to contact not only with the two parents, but also with certain other persons having family ties with children and parents on the importance of other such persons maintain contact with the children, taking into account the best interests of the child.

Articles 4, 5 of the Convention on Contact concerning Children state that the child and his parents have the right to establish and maintain regular contact with each other. Such contact may be restricted or excluded only when necessary in the best interests of the child. If uncontrolled maintain contact with one of the parents is not in the best interests of the child, then the possibility of a supervised personal contact or other forms of contact with one of the parents. Taking into account the best interests of the child can be contacted between the child and persons who are not his or her parents, but have family ties with the child.

Secondly, in the case of open donation may inflict (moral) injury as a child and the parents who raised her.

According to Article 123 of the Family Code of Ukraine and the Law of Ukraine “On the transplantation of other human anatomical material” couple who agreed to the use of reproductive technologies has parental rights and responsibilities in relation to children born as a result of these techniques.

From a legal point of view, the legal status of the donor as the subject of civil relations is rather ambiguous. Based on the merits of family relations, the donor can't be the subject because there is no such relationship by blood, marriage, adoption, which is a prerequisite for proof of family relationship. However, from a medical point of view, the surrogate mother who carries a child passes her immunity, etc.

However, does not allow challenge of motherhood biological mother surrogate mother. The legislator has provided benefits in terms of biological parents, because in practice there are cases of blackmail, causing damage to the child, the disclosure of confidential information by the donor.

That's why, in my opinion, it is necessary to add in the contract between the donor and the parents of the unborn child a section on responsible parties for non-fulfillment or improper fulfillment of their obligations. This section should specify penalties for systematic violations of the donor of the contract.

Parties should focus in more detail on the conditions of liability for improper performance or non-performance of the contract.

A strict liability (penalties, recovery of costs from unfair side of non-pecuniary damage) will encourage the parties to properly guaranteed performance that will protect the rights and interests of both the child and parents.

Answers to this question are quite different in foreign countries. An anonymous donation allowed in of Denmark, Spain, France, Czech Republic and many other countries.

Among the countries in which establishes the right of a child born using donor gametes know his or her genetic parents are Switzerland, Norway, United Kingdom¹¹.

In my opinion, not anonymous donation is the wrong way. And there are some reasons:

Firstly, it decreases the number of donors, leading to a lack of genetic material, the appearance of illegal clinics¹².

Secondly, we do not take into account the psychological aspect. Do not know how child understand the message that he or she actually comes from the tube.

Lastly, to tell the truth is not always a good idea. There is one good proverb – “Less you know – better you sleep”. Genetic parents may be unaware of child existence, and if they know they are unlikely to care about the life of this child. Disclosure of this information could lead to a deterioration of relations in the family, cause difficulties in raising the child.

It is believed that inform the child still needed, but after reaching adulthood. I think it violates the rights of the people who gave the child the warmth of parental love and conditions necessary for his or her spiritual and intellectual development.

All the facts mentioned, we should not forget that all people are free and equal in their dignity and rights. Human rights and freedoms are inalienable and inviolable. The current legislation does not regulate a number of important aspects of human rights in reproductive medicine.

Therefore, it is a need to accept a law that will be used to determine problems of children's rights, donor's rights, patient's rights and parent's rights.

¹ *George Kent*. The human right to food and dignity // Human rights. – Vol. 37 #1 winter, 2010, P. 2.

² Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22. – Ст. 135.

³ Закон України «Про трансплантацію органів і інших анатомічних матеріалів людини» від 16 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 41. – Ст. 377.

⁴ Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження правил державної реєстрації актів цивільного стану від 18 жовтня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 52/5.

⁵ Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій» від 23 грудня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 771.

⁶ Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р., № 2801-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2801-12

⁷ Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.

⁸ Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 771 від 23.12.2008 року «Про затвердження Інструкції про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0263-09

⁹ Конвенція про права дитини від 20.11.1989, ратифікована Україною 27 вересня 1991 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_021

¹⁰ Конвенція про контакт з дітьми від 15.05.2003, ратифікована Україною 9 вересня 2009 року – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_659

¹¹ Головацук А. П. Допоміжні репродуктивні технології як спосіб реалізації права на материнство // Верховенство права, законність та права людини: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 28–29 червня 2012 р. – К.: Центр правових наукових досліджень, 2012. – С. 32.

¹² Аналітична записка «Щодо напрямків соціальної підтримки сім'ї в контексті реалізації демографічної політики в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/940/>

Резюме

Засць В. А. Становлення та розвиток прав людини в репродуктивній медицині.

У статті розглянуто актуальні проблеми виникнення та розвитку прав людини в репродуктивній медицині. Розкрито спірне питання анонімного донорства на прикладі європейських держав та України. Акцентується увага на необхідності удосконалення законодавства України в частині прав та свобод людини і громадянина в репродуктивній медицині, а саме прав дитини, прав батьків та донорів.

Ключові слова: права людини в репродуктивній медицині, донор, донорство, права дитини, права донора, права пацієнта, права батьків;

Резюме

Заец В. А. Становление и развитие прав человека в репродуктивной медицине.

В статье рассмотрены актуальные проблемы возникновения и развития прав человека в репродуктивной медицине. Раскрыт спорный вопрос анонимного донорства на примере европейских государств и Украины. Акцентируется внимание на необходимости усовершенствования законодательства Украины в части прав и свобод человека и гражданина в репродуктивной медицине, а именно прав ребенка, прав родителей и доноров.

Ключевые слова: права человека в репродуктивной медицине, донор, донорство, права человека, права донора, права пациента, права родителей.

Summary

Zayets V. Establishment and development human rights in reproductive medicine.

The article deals with actual problems of establishment and development human rights in reproductive medicine. Revealed controversial issue of anonymous donation as an example of European countries and Ukraine. Attention is focused on the need of improving the legislation of Ukraine regarding human rights and freedoms of man and citizen in reproductive medicine, such as children's rights, the rights of parents and donors.

Key words: human rights in reproductive medicine, donor, donation, children's rights, donor's rights, patient's rights and parent's rights.

Отримано 14.10.2014

УДК 340.1, УДК 346.1

Є. Є. ЗВОНКОВ

*Євген Євгенович Звонков, студент IV курсу
Київського університету права НАН України*

КОРПОРАТИВНІ АКТИ: ПРИРОДА, СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Система джерел права була і лишається однією з найактуальніших тем сьогодення. В історичній ретроспективі одні джерела відіграють більшу роль в державно-правовому житті, інші стають другорядними або зникають зовсім. Утім, можна спостерігати і зворотній процес: коли сьогодні з'являються або стають важливими джерела, які в певних просторово-часових вимірах не відгравали помітної ролі, зокрема, це може бути справедливим для нормативного договору, корпоративних актів тощо.

Зрозуміло, що корпоративна нормотворчість має бути гармонійно вписана у вітчизняну правову систему, відповідати загальним правилам та техніці правотворчості, відзначатись високою правовою культурою. Для цього необхідно визначити місце корпоративних актів у загальній ієрархії правових актів, з'ясувати особливості їх реалізації, ступінь обов'язковості та механізми забезпечення, які застосовуються суб'єктами приватного права.

Вимоги до техніки створення корпоративних актів потрібно чітко визначити. Внутрішні документи обмежені рамками закону і мають відповідати всім вимогам і водночас здійснювати більш гнучке налагодження механізму регулювання відносин.

© Є. Є. Звонков, 2014